

NOTAT

Til: Styret

Fra: Rektor

Om: Evaluering av forskningen – annen evaluering - kvalitetssystemer

Bakgrunn

Det har de siste to årene vært lagt fram flere saker for styret om kvalitet og evaluering av forskningen ved NTNU. I den forbindelse har det også vært uttrykt et ønske om å vurdere muligheten for å gjennomføre en samlet institusjonsevaluering. Senest til styrets møte 26.02.14 ble det fremmet sak om alternativer for hvordan en evaluering av forskningen kan legges opp. Saken ble trukket. Jeg har etter dette vurdert om ny sak skal legges fram. To forhold peker i den retning:

- NTNUs overordnede strategi 2011 – 2020, om forskningen:
«Hele virksomheten holder høy kvalitet på høyt internasjonalt nivå og flere fagmiljøer er i internasjonal toppklasse, målt gjennom internasjonale fagfellevurderinger».

For å følge opp dette målet bør det drøftes om vi trenger en samlet plan. Det vil i tilfelle være riktig å gjøre dette nå i 2015 for å kunne sette i gang mulige tiltak for en 5-årsperiode fram mot 2020.

- Evaluering som integrert del av den faglige kvalitetsutviklingen

Vi har satt ambisiøse mål for vår faglige virksomhet. For utdanningen sin del er det vedtatt systemer for kvalitetsutvikling gjennom evalueringer. Det er ikke gjort tilsvarende for forskningen. Også administrative forhold bør gjøres til gjenstand for ekstern kvalitetsvurderinger. Jeg legger derfor nå fram en skisse for styret om et mulig grunnlag for en senere sak om evaluering og kvalitetssystemer. Essensen i dette er at vi bør se samlet på kvalitetssystemene våre (eller fraværet av dem), og i den forbindelse ta nærmere stilling til evaluering av forskningen.

Hovedpunkter

I en ny sak til styret om evaluering av forskningen, eventuelt om kvalitetsutvikling og kvalitetssystemer for hele virksomheten, må noen ulike innfallsvinkler diskuteres.

Institusjonsevaluering av forskningen

Det må gjøres en vurdering overfor styret av hvorvidt NTNU skal gjennomføre *en institusjonsevaluering*, jfr. tidligere innspill fra styremedlem Karin Røding. Noen momenter til videre drøfting er:

- Erfaringer fra de svenske institusjonsevalueringene. Vi viser her forøvrig fra redegjørelse for styret i O-sak 4/13.

- Manglende oppslutning i dekangruppen, som gir svakt grunnlag for å gå videre langs denne linjen.
- Andre store prosesser som krever oppmerksomhet og ressurser i hele organisasjonen – Campusutvikling og SAKS.
- Betydelig del av forskningen ved NTNU er evaluert gjennom Forskningsrådets fagevalueringer i løpet av siste 3-4 år, blant annet IKT, helse/medisin/biofag, geofag, matematiske fag, og pågående teknologieuvaluering. Dette har krevd stor oppmerksomhet og det arbeides med oppfølging. Det er naturlig at våre fagmiljø ikke ser behov for en ny, bred evaluering på denne bakgrunn.
- På den annen side vil en institusjonsevaluering gi et godt kunnskapsgrunnlag for å gjøre en samlet samtidig strategisk vurdering i styret om forskningen ved NTNU.
- En slik evaluering vil også gi verdifull kunnskap om bredden i forskningsvirksomheten, og identifisere både svake, sterke og lovende forskningsmiljøer/grupper.

I en samlet vurdering kan det avgjørende momentet være at en institusjonsevaluering er et svært krevende prosjekt å gjennomføre, og har for svak støtte i ledelse på fakultetsnivå og antakelig i mange fagmiljøer. Dette tilsier at vi bør drøfte også andre alternativer for evaluering av forskningen.

Egenevaluering av forskningen – med eksterne bidrag

Dette kan være å systematisere og styrke *en løpende evaluering* av forskning, på grunnlag av Forskningsrådets og andre fagevalueringer, publiseringsdata, og data om finansiering/eksterne inntekter.

- Rektor arbeider med å styrke kunnskapsgrunnlaget for dialogmøter med fakulteter og institutter. Til dialogmøtene høsten 2014 ble det framskaffet nye systematiske data som gir god informasjon om kvaliteten i forskning og som ble brukt strategisk i dialogen med fagmiljøene. Dette kan supplere kunnskap gitt gjennom fagevalueringer.
- Ett godt grunnlag for kvalitetsutvikling er Forskningsrådets fagevalueringer. Vi må se til at våre fagmiljøer bidrar konstruktivt til å gjennomføre disse, og sikre god intern oppfølging. Dette krever lederoppmerksomhet og bør løftes som tema i dialog mellom rektor og fakultet/institutt.
- Vi kan utvikle en dialog med Forskningsrådet om evaluering av fagområder som har falt utenfor deres virksomhet, og eventuelt igangsette egne supplerende evalueringer. Slike fagevalueringer må forankres godt i de enkelte fagmiljøer, slik at de kan bli et viktig grunnlag for faglig utvikling.
- Vi må videreføre arbeidet med å utvikle kriterier for kunstnerisk virksomhet – dokumentasjon og eventuell kvalitetsvurdering.
- Det er nødvendig å systematisere kunnskap om kvalitet i forskning gjennom tilgjengelige data, f. eks. publiseringsdata og data om ekstern finansiering. Vi må også hente data fra kilder der vitenskapelig kvalitet er avgjørende kriterium for tildeling (SFF, SFI, Fripro, ERC), og fra kilder som sterkere kombinerer kvalitet og relevans (Forskningsrådets Store program, KMB'er, FME, EUs rammeprogram/Horisont 2020).
- I tillegg må vi supplere kvantitative data med kvalitative: systematisere kunnskap fra Forskningsrådets fagevalueringer, søknadsvurderinger fra Forskningsrådet og EU. Samlet kan det gi beskrivelser av forskningskvalitet og særpreg i NTNUs fagmiljø. Dette vil kreve

økt og mer systematisk bruk av informasjon vi allerede har eller lett kan skaffe. Det vil gi mer systematisk kunnskap om egen virksomhet.

Disse punktene kan danne grunnlag for

- ✓ En regelmessig kvalitetsmelding til styret om forskning. Gjennom dette kan strategiske midler til evalueringstiltak fordeles, ut fra mål om styrking av svake enkeltmiljø, eller for å stimulere lovende fagmiljøer.
- ✓ Faglig kvalitetsutvikling i fagmiljøene.

Et kvalitetssystem for NTNU

I styresak 7/14 ble dette beskrevet kort slik:

Et samlet kvalitetssystem

Det foreslås her et eget opplegg for fagevalueringer av vår forskningsvirksomhet. Tilsvarende har vi gjort for utdanningen, gjennom vedtatt plan for kvalitetssikring etter NOKUT-evalueringen. Det vil være naturlig også å vurdere kvalitetssikring av våre administrative prosesser framover. Dette tas ikke opp nærmere her. Men det er et åpenbart behov for å vurdere hvordan et samlet kvalitetssystem for hele universitetet bør organiseres framover. Dette må være en integrert del av vårt system for virksomhetsstyring. Økt innsats i evalueringer av den faglige virksomheten vil tvinge fram et mer helhetlig grep om kvalitetsarbeidet. Rektor vil legge fram en egen sak for styret om dette.

I en slik sak ønsker jeg å legge fram mere konkrete forslag om hva som skal være vårt samlede kvalitetssystem. Dette krever noe utredning om hva innholdet skal være, om organisering og om ressurser. Rammen for ressursbruk er allerede lagt i budsjettet for perioden 2015 – 2018, med en bevilgning over strategi- og omstillingsmidlene på 5 mill. årlig til evaluering og kvalitetsutvikling. Vi må ut fra en slik ramme drøfte organisering av kvalitetsarbeidet nærmere. Innholdet vil tematisk være et samlet forslag til

- en plan for forskningsevaluering (som f.eks. punkt over)
- en plan for evaluering av utdanningen (konkretisering av vedtatt kvalitetssystem, som fastsetter en internasjonal fagfelle vurdering hvert 5. år)
- og en plan for evaluering av administrative områder.